

4. Neumann, F.L. (1966), *The democratic and the authoritarian State: essays in political and legal theory*, Free Press, New York, 304 p.
5. Tkachuk, P. (2005), "Application of the rule of law principle by courts of constitutional and general jurisdiction", *Visnyk Konstytutsiynoho Sudu Ukrayiny*, no. 5, pp. 94–101.
6. Campo, V. (2010), "Legal positions of the Constitutional Court of Ukraine as an essential element of judicial and legal reform", *Visnyk Konstytutsiynoho Sudu Ukrayiny*, no. 2, pp. 112–122.
7. Scheuerman, W.E. (2015), "Recent Theories of Civil Disobedience: An Anti-Legal Turn?", *The Journal of Political Philosophy*, vol. 23, no. 4, pp. 427–449.
8. Ngcobo, S.S. (2011), "Sustaining public confidence in the judiciary an essential condition for realising the judicial role", *The South African Law Journal*, vol. 128, Iss. 1, pp. 5–17.
9. Gorbuz, A.K., Krasnov, M.A., Mishina, E.A. and Satarov, G.A. (2010), *Transformation of the Russian judiciary. Experience of complex analysis*, Norma, St. Petersburg, Russia.
10. Lash, K. A., Gee, P. and Zelon, L. (1998), "Equal Access to Civil Justice: Pursuing Solutions Beyond the Legal Profession", *Yale Law & Policy Review*, vol. 17, Iss. 1, pp. 489–501.
11. Miller, A.S. (1970), "Public confidence in the judiciary: some notes and reflections", *Law and contemporary problems*, vol. 35, Iss. 1, pp. 69–93.
12. Amelin, A. "Predicted the challenges and opportunities for Ukraine's economy in 2018", 12.01.2018, available at: <http://uifuture.org/uk/post/ukraini-u-2018-zagrozue-default>.
13. "Equality and justice are not the same", available at: <http://znayvce.livejournal.com/281156.html>.
14. Birch, A. A. (1996), "Equal Justice and the ALJ", *Journal of the National Association of Administrative Law Judiciary*, vol. 16, Iss. 2, pp. 169–173.
15. Gutsaliuk, O. V. (2017), "Administrative and Legal Principles of Reforming Local Courts in Ukraine", Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 12.00.07, Kyiv, Ukraine.
16. Coyle, S. (2012), "Fallen Justice", *New Blackfriars*, vol. 93, pp. 687–709.

DOI <https://doi.org/10.26661/2616-9444-2018-1-09>

УДК 347.73; 336.2 (477)

АКТУАЛЬНІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРИТЯГНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ

Яковенко Є.О., к.ю.н., доцент

*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара,
просп. Гагаріна, 72, Дніпро, Україна
yakovenkoE@i.ua*

У статті досліджено правові аспекти, пов'язані з притягненням судами, які спеціалізуються на розгляді справ про адміністративні правопорушення, до адміністративної відповідальності осіб за правопорушення, пов'язані з корупцією, зокрема за статтею 172-6 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Ключові слова: спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції, суд, фінансовий контроль, обґрунтований висновок, компетенція.

THE ACTUAL LEGAL ASPECTS OF ATTENTION TO ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY FOR LEGAL INFRINGEMENT, COMPLIANCE WITH CORRUPTION

Yakovenko E.A.

*Oles Honchar Dnipropetrovsk National University Called Honchar, Gagarin Avenue, 72, Dnipro, Ukraine
yakovenkoE@i.ua*

As it is seen from the results of a selective legal analysis of court decisions adopted in the period from 2017 to 2108, judges of district, district courts, city or city courts in cases of administrative offenses and the relevant appellate courts (as a result of revision of such decisions) it is possible to conceive that both local in the consideration and resolution of both the appellate courts in reviewing cases of administrative offenses related to corruption, in particular, under Article 172-6 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses (hereinafter – КУрАП), do not resort to a thorough, systematic study and do not assess the implementation by the specially authorized entities in the field of combating corruption mechanism (grounds, procedure, procedure) for bringing to administrative responsibility persons for such offenses.

The provisions (norms) of the Law No. 1700, the Order, are special for legal relations in the field of prevention of corruption. That is, only the Law (No. 1700), the Procedure (other normative legal acts of Ukraine issued for their execution) determines the mechanism (foundation, procedure, procedure) for the establishment of a special authorized agent in the field of combating corruption – National Agency of the facts offenses related to corruption, including the failure to submit or late submission of declarations, the declaration submitted unreliable information, and provide evaluation and approval of any – any decisions on the results of appropriate checks if detection of offenses.

It is evident that the use of courts specializing in the consideration of cases of administrative violations of the norms of legal acts of Ukraine in the sphere of prevention of corruption and legislation of Ukraine on administrative violations regulating the mechanism of bringing to administrative responsibility for corruption offenses and defining the competence of specially authorized subjects in the field of combating corruption must be sound, systematic and comprehensive.

Failure by the courts to enforce the substantive and procedural rules of the national legislation in the course of the administration of justice, and in particular the grounds and procedure (procedures) established by law for which a person may be subjected to action of influence in connection with an administrative offense, leads to a violation of the principle of legality.

Key words: specially authorized subject in the sphere of counteraction to corruption, court, financial control, justified withdrawal, competence

Як убачається з результатів проведеного вибіркового правового аналізу судових рішень, ухвалених у період 2017–2108 років судьями районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів у справах про адміністративні правопорушення та відповідних апеляційний судів (за результатами перегляду таких рішень), можна констатувати, що як місцеві під час розгляду й вирішення, так й апеляційні суди під час перегляду справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, зокрема за статтею 172-6 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУрАП), не вдаються до ґрунтовного, системного дослідження та не надають оцінки виконанню спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції механізму (підстав, порядку, процедури) притягнення до адміністративної відповідальності осіб за такі правопорушення.

26.10.2014 набрав чинності Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII (далі – Закон № 1700), до якого в подальшому внесені відповідні зміни та який почав діяти через шість місяців з дня набрання чинності [1].

Закон № 1700 визначає правові й організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст і порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень [1].

Відносини, що виникають у сфері запобігання корупції, регулюються Конституцією України, міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, Законом № 1700 та іншими законами і прийнятими на їх виконання нормативно-правовими актами. При цьому до приведення у відповідність до Закону № 1700 інші законодавчі та нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечать йому [1].

Забезпечує формування й реалізує державну антикорупційну політику в Україні Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство), яке є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом [1].

Отже, за проведеним правовим аналізом зазначених вище норм Закону № 1700 можна дійти висновків:

- норми Закону № 1700 є спеціальними для правовідносин, що виникають у сфері запобігання корупції, й визначають правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, змісту й порядку застосування превентивних антикорупційних механізмів, правил щодо усунення наслідків корупційних правопорушень, які визначено в Законі № 1700 і під час застосування мають перевагу;
- єдиним центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, що забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику в Україні, є Національне агентство з питань запобігання корупції;
- необхідним є приведення органами державної влади у відповідність до Закону № 1700 законодавчих та інших нормативно-правових актів, до такого приведення ці акти застосовуються в частині, що не суперечить Закону № 1700.

До повноважень Національного агентства належать такі [1]:

- здійснення в порядку, визначеному Законом № 1700, контролю та перевірки декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зберігання й оприлюднення їхніх декларацій, проведення моніторингу способу їхнього життя;
- забезпечення ведення Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;
- координація в межах компетенції, методичне забезпечення і здійснення аналізу ефективності діяльності уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції.

Національне агентство має право [1]:

- ініціювання проведення службового розслідування, вжиття заходів щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, направлення до інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції матеріалів, що свідчать про факти таких правопорушень;
- прийняття з питань, що належать до його компетенції, обов'язкових для виконання нормативно-правових актів.

У разі виявлення ознак адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, уповноважені особи Національного агентства складають протокол про таке правопорушення, який направляється до суду згідно з рішенням Національного агентства. У разі виявлення ознак іншого корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення Національне агентство затверджує обґрунтований висновок і надсилає його іншим спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції. Висновок Національного агентства є обов'язковим для розгляду, про результати якого воно повідомляє не пізніше ніж за п'ять днів після отримання повідомлення про вчинене правопорушення [1].

Спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції, до яких Національним агентством може бути направлено висновок щодо ознак корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, є органи Служби безпеки України, органи прокуратури, Національної поліції, Національне антикорупційне бюро України [1].

Отже, за проведеним вище правовим аналізом норм Закону № 1700 можна дійти висновків, що виключно до компетенції Національного агентства належить таке:

- в порядку, визначеному Законом № 1700, зокрема здійснення контролю та перевірка декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (своєчасність подання; правильність і повнота заповнення; логічний та арифметичний контроль), зберігання та оприлюднення таких декларацій;
- забезпечення ведення (формування), зокрема, Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- прийняття з питань, що належать до його компетенції, обов'язкових для виконання нормативно-правових актів;
- у разі виявлення ознак адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, складати протокол про таке правопорушення, який направляється до суду згідно з рішенням Національного агентства, або в разі виявлення ознак іншого корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення затверджує обґрунтований висновок і надсилає його до спеціального уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції.

Національне агентство проводить щодо декларацій, поданих суб'єктами декларування, такі види контролю: щодо своєчасності подання; щодо правильності й повноти заповнення; щодо логічного та арифметичного контролю [1].

Рішенням Національного агентства «Про початок роботи системи подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» від 10.06.2016 № 2 (зі змінами) (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 15.07.2016 за № 958/29088) визначено, що система подання та оприлюднення, відповідно до Закону № 1700, декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, розпочала свою роботу у два етапи: перший етап з 00 годин 00 хвилин 1 вересня 2016 року, другий етап – з 00 годин 00 хвилин 1 січня 2017 року [2].

Якщо за результатами контролю встановлено, що суб'єкт декларування не подав декларацію, Національне агентство, зокрема, письмово повідомляє про факт неподання декларації спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції [1].

Якщо за результатами повної перевірки декларації встановлено відображення в декларації недостовірних відомостей (невідповідність дійсності відомостей, зазначених у декларації), Національне агентство письмово повідомляє про це, зокрема, спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції [1].

Відповідно до частини 1 статті 8, пункту 5 частини 1 статті 12, статей 48 і 50 Закону № 1700, Національним агентством з питань запобігання корупції своїм рішенням від 10.02.2017 № 56 затверджено Порядок проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – Порядок).

Міністерством юстиції України проведено державну реєстрацію Порядку та включено його до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів 13.02.2017 за № 201/30069 [3].

За результатом правової експертизи, проведеної Міністерством юстиції України, Порядок відповідає Конституції й законодавству України, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та протоколам до неї, міжнародним договорам України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, й *acquis communautaire*, а також практиці Європейського суду з прав людини [4].

Усі передбачені Порядком заходи контролю та повної перевірки декларацій повинні відповідати вказаним у ньому принципам, зокрема верховенству права; рівності й гарантування прав і законних інтересів усіх суб'єктів декларування; об'єктивності,

неупередженості й безсторонності рішень і дій Національного агентства, уповноважених ним осіб [3].

Зазначені в Порядку принципи відповідають принципам діяльності центральних органів виконавчої влади, у т.ч. зі спеціальним статусом – Національного агентства, зокрема верховенства права, забезпечення дотримання прав і свобод людини та громадянина, безперервності, законності, забезпечення єдності державної політики, відкритості та прозорості, відповідальності [5].

Принципи застосовуються до регулювання відносин контролю й повної перевірки декларацій, визначених Законом № 1700 і Порядком, безпосередньо в разі відсутності в Законі № 1700 чи Порядку спеціальних правових норм, що регулюють такі відносини; якщо спеціальні норми, які регулюють такі відносини, суперечать одна одній; якщо можливе різне тлумачення однієї спеціальної норми, яка регулює такі відносини.

Якщо за результатами контролю встановлено, що суб'єкт декларування несвоєчасно подав декларацію, Національне агентство направляє такому суб'єкту лист з проханням надати пояснення щодо причин несвоєчасного подання декларації. За наявності ознак адміністративного правопорушення уповноважена особа Національного агентства складає протокол про адміністративне правопорушення в установленому законодавством порядку, який за рішенням Національного агентства направляється до суду [3].

У разі виявлення за результатами повної перевірки декларації ознак адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, уповноважена особа Національного агентства складає протокол про таке правопорушення відповідно до законодавства [3].

Уповноважена особа Національного агентства має право складати протокол про вчинення адміністративного правопорушення за статтями 172⁴–172⁹, 172⁹⁻², 188⁴⁶, 212¹⁵, 212²¹ КУпАП [6].

Звертаючи увагу на вищевикладене, за системним правовим аналізом положень Закону № 1700, Порядку можна дійти таких ґрунтовних висновків:

- положення (спеціальні правові норми) Закону № 1700 і Порядку є взаємодоповнюючими й не суперечать один одному, регулюють відносини щодо підстав, порядку (процедури) проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- приписи норм, як Закону № 1700, так і Порядку, є спеціальними щодо регламентації дій суб'єктів правовідносин (зокрема органів прокуратури, Національної поліції, Національного антикорупційного бюро України, Національного агентства з питань запобігання корупції) щодо підстав, порядку (процедури) проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- за правовим аналізом положень нормативно-правових актів України у сфері запобігання корупції, зокрема тих, що визначають компетенцію Національного агентства, регулюють правовідносини, які виникають під час здійснення фінансового контролю, виключно на Національне агентство покладено обов'язок щодо встановлення фактів учинення правопорушень, пов'язаних із корупцією, зокрема щодо неподання чи несвоєчасного подання декларацій, недостовірності поданих у декларації відомостей і надання оцінки й ухвалення будь-яких рішень за результатами відповідної перевірки в разі виявлення фактів учинення правопорушень;
- у разі виявлення Національним агентством під час здійснення фінансового контролю ознак корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, складання протоколу за яким не належить до його компетенції, надсилає до спеціального уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції затверджений обґрунтований

висновок. Висновок Національного агентства є обов'язковим для розгляду спеціальним уповноваженим суб'єктом у сфері протидії корупції.

Законодавство України про адміністративні правопорушення складається з КУпАП та інших законів України [6].

Ніхто не може бути підданий заходу впливу у зв'язку з адміністративним правопорушенням інакше як на підставах і в порядку, встановлених законом [6].

Провадження у справах про адміністративні правопорушення здійснюється на основі суворого додержання законності [6].

Розділ II («Адміністративне правопорушення і адміністративна відповідальність») КУпАП містить у т. ч. адміністративні правопорушення, які передбачені КУпАП, зокрема глава 13 – адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, а саме: порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 172-4), порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків (стаття 172-5), порушення вимог фінансового контролю (стаття 172-6), порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (стаття 172-7), незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (стаття 172-8); нежиття заходів щодо протидії корупції (стаття 172-9), порушення заборони розміщення ставок на спорт, пов'язаних із маніпулюванням офіційним спортивним змаганням (стаття 172-9-1), порушення законодавства у сфері оцінювання впливу на довкілля (стаття 172-9-2) [6].

У розділі III («Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення») КУпАП визначено, зокрема, суб'єкти, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, розмежування їх компетенції.

Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені, зокрема, статтями 172⁴–172²⁰. Тобто суди розглядають і вирішують справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією [6].

У розділі IV («Провадження у справах про адміністративні правопорушення») КУпАП визначено, зокрема, правила (порядок) складання протоколу по справах про адміністративні правопорушення; склад осіб, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення; зміст протоколу про адміністративне правопорушення, надіслання протоколу; врегульовано інші питання, які стосуються процедури застосування до особи заходів забезпечення провадження у справах про адміністративне правопорушення; визначено осіб, які беруть участь у провадженні у справі про адміністративне правопорушення; зміст постанови про адміністративне правопорушення [6].

У справах про адміністративні правопорушення, що розглядаються суддями районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів, протоколи про правопорушення, пов'язані з корупцією, мають право складати уповноважені на те посадові особи, зокрема, органів внутрішніх справ (Національної поліції) – статті 172⁴–172⁹, 172⁹⁻²; Національного агентства з питань запобігання корупції – статті 172⁴–172⁹, 172⁹⁻² [6].

Необхідно зазначити, щодо пунктів 1 і 11 частини 1 статті 255 КУпАП, згідно з абзацами «а» і «б», підп. 6 пункту 1 розділу I Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції» від 12.02.2015 № 198-VIII, внесено зміни, відповідно до яких у пунктах 1 і 11 статті 255 КУпАП, де визначено повноваження посадової особи органів Служби безпеки України та прокурора на складання протоколу за статтями 172-4-172-9 КУпАП, посилання на ці статті виключено. При цьому, відповідно до абзацу 4 розділу II цього Закону зазначалося, що підпункти «а» та «б» підп. 6 пункту 1 розділу I цього Закону набирають чинності після початку діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції. Відповідно до рішення Національного агентства з

питань запобігання корупції від 01.08.2016 № 1, початком діяльності цього органу визначено 15.08.2016. Тобто, згідно з абзацом 4 розділу II Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції», набули чинності зміни до статті 255 КУпАП, згідно з якими з повноважень уповноважених посадових осіб Служби безпеки України і прокурора виключено право на складання протоколу за статтями 172-4–172-9 КУпАП, попри наявне й нині у змісті пунктів 1 і 11 статті 255 КУпАП посилання на ці статті [7].

Отже, на теперішній час із переліку спеціальних уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, які визначені в Законі № 1700, лише Національне агентство й органи внутрішніх справ (Національна поліція) мають право складати протоколи про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, яке передбачене КУпАП, а саме статтею 172-6.

Європейський суд з прав людини в рішенні від 24.03.2004 у справі «Ассанідзе проти Грузії» зазначив: «Суд повторює, що слово «законний» і словосполучення «відповідно до процедури, встановленої законом» у п. 1 ст. 5 Конвенції за своєю суттю відсилають до національного законодавства та встановлюють зобов'язання забезпечувати дотримання його матеріально-правових і процесуальних норм» (п. 171) [8].

Європейський суд з прав людини в рішенні від 12.01.2010 у справі «Гіллан та Квінтон проти Сполученого Королівства» зазначив: «... відповідно, законодавство має достатньо чітко визначати межі такої дискреції, наданої компетентним органам влади, та порядок її реалізації» (п. 77) [9].

За проведеним правовим аналізом зазначених вище норм законів України, що регламентують механізм (підстави, порядок, процедуру) встановлення факту порушення та притягнення до адміністративної відповідальності у сфері запобігання корупції, та правових позицій Європейського суду з прав людини можна стверджувати, що такий механізм передбачає суб'єктний склад задіяних у ньому осіб, визначає їхні обов'язки на вчинення тих чи інших дій, порядок (процедуру), що встановлені законом, за якими особа може бути піддана заходу впливу у зв'язку з адміністративним правопорушенням.

Тому є очевидним, що однією з головних умов реалізації норм законів і інших нормативно-правових актів України у сфері запобігання корупції, які визначають правовий механізм встановлення факту порушення та притягнення до адміністративної відповідальності, – це визначеність і врегульованість між повноваженнями й функціями спеціальних уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції (їхніх посадових осіб) і їхнім обов'язком здійснювати відповідні дії на підставі й у спосіб, що передбачені Конституцією України та законами України.

Положення (норми) Закону № 1700, Порядку є спеціальними для правовідносин у сфері запобігання корупції. Тобто лише Законом № 1700, Порядком (іншими нормативно-правовими актами України, виданими на їх виконання) визначено механізм (підстави, порядок, процедуру) встановлення спеціальним уповноваженим суб'єктом у сфері протидії корупції – Національним агентством – фактів учинення правопорушень, пов'язаних із корупцією, зокрема щодо неподання чи несвоєчасного подання декларацій, недостовірності поданих у декларації відомостей, надання оцінки й ухвалення будь-яких рішень за результатами відповідної перевірки в разі виявлення фактів учинення правопорушень.

З огляду на викладене, можна констатувати, що розподіл компетенцій між спеціальним уповноваженим суб'єктом у сфері протидії корупції – Національним агентством – та іншими спеціальними суб'єктами чітко визначено приписами Закону № 1700, а саме моментом закінчення фінансової перевірки (за виявленими порушеннями, дивись абзац вище) – встановлення факту правопорушення, направлення до суду матеріалів про адміністративне правопорушення або до спеціального уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції

затвердженого обґрунтованого висновку. Проведення таких дій належить виключно до компетенції Національного агентства.

Отже, після спрямування Національним агентством до спеціального уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції для обов'язкового розгляду обґрунтованого висновку починають діяти норми законів, які передбачають кримінальну, адміністративну, цивільно-правову, дисциплінарну відповідальність, за якими встановлено порядок безпосереднього притягнення особи до зазначених видів відповідальності. Так, норми таких законів України визначають суб'єктів цих правовідносин – учасників відповідних проваджень, регламентують дії таких суб'єктів, пов'язані з реалізацією їхніх прав та обов'язків, порядок, процедури провадження, санкції.

Як зазначено на початку публікації, автором проведено вибіркового правового аналізу судових рішень, ухвалених у період 2017–2108 років місцевими судами [10; 12; 14; 16], які були переглянуті апеляційними судами [11; 13; 15; 17], справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, зокрема за статтею 172-6 КУпАП, у яких узагалі відсутнє дослідження та оцінка правильності виконання спеціально уповноваженим суб'єктом у сфері протидії корупції – Національною поліцією, механізму (підстав, порядку, процедури) притягнення до адміністративної відповідальності осіб за такі правопорушення, а саме чи складено протокол про адміністративне правопорушення за ознаками, передбаченими статтею 172-6 КУпАП, уповноваженим працівником поліції в межах своєї компетенції, відповідно до механізму, визначеного положеннями Закону № 1700, КУпАП, Порядку, – після ініціювання Національним агентством такого провадження й отримання органом поліції обґрунтованого висновку, який затверджено Національним агентством.

Отже, доведено, що застосування судами, які спеціалізуються на розгляді справ про адміністративні правопорушення, приписів нормативно-правових актів України у сфері запобігання корупції й законодавства України про адміністративні правопорушення, які регламентують механізм притягнення до адміністративної відповідальності за корупційні правопорушення та визначають компетенцію спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, має бути ґрунтовним, системним і комплексним. Є очевидним, що недотримання судами під час здійснення правосуддя матеріально-правових і процесуальних норм національного законодавства, а саме підстав і порядку (процедури), що встановлені законом, за якими особа може бути піддана заходу впливу у зв'язку з адміністративним правопорушенням, призводить до порушення принципу законності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 №1700-VII (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>.
2. Про початок роботи системи подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: Рішення Національного агентства від 10.06.2016 № 2 (із змінами). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
3. Порядок проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: Рішення Національного агентства від 10.02.2017 № 56. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
4. Про вдосконалення порядку державної реєстрації нормативно-правових актів у Міністерстві юстиції України та скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правових актів: Наказ Міністерства юстиції України від 12.04.2005 № 34/5. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
5. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

6. Кодекс України про адміністративні правопорушення (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
7. Щодо притягнення до адміністративної відповідальності за окремі правопорушення, пов'язані з корупцією: Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 22.05.2017 за № 223-943/0/4-17, направлений Головам апеляційних судів областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційного суду Автономної Республіки Крим. URL: <https://court.gov.ua/>.
8. Рішення Європейського суду з прав людини від 24.03.2004 у справі «Ассанідзе проти Грузії». URL: <http://www.scourt.gov.ua>.
9. Рішення Європейського суду з прав людини від 12.01.2010 у справі «Гіллан та Квінтон проти Сполученого Королівства». URL: <http://hudoc.echr.coe.int/rus?i=001-96585>.
10. Постанова Харківського районного суду Харківської області від 26.09.2017 у справі № 635/4169/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
11. Постанова Апеляційного суду Харківської області від 01.11.2017 у справі № 635/4169/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
12. Постанова Теофіпольського районного суду Хмельницької області від 08.11.2017 у справі № 685/1543/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
13. Постанова Апеляційного суду Хмельницької області від 12.12.2017 року у справі № 685/1543/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
14. Постанова Солом'янського районного суду м. Києва від 23.10.2017 у справі № 760/18277/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
15. Постанова Апеляційного суду міста Києва від 22.12.2017 у справі № 760/18277/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
16. Постанова Залізничного районного суду м. Львова від 22.09.2017 у справі № 462/4355/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
17. Постанова Апеляційного суду Львівської області 22.12.2017 у справі № 462/4355/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.

REFERENCES

1. Law of Ukraine of 14.10.2014 № 1700-VII “On Prevention of Corruption” (with amendments and supplements), available at : <http://zakon3.rada.gov.ua>.
2. By a decision of the National Agency dated June 10, 2016, No. 2 “On the beginning of the system of submission and disclosure of declarations of persons authorized to perform functions of the state or local self-government” (as amended), available at : <http://zakon2.rada.gov.ua>.
3. The procedure for the control and full verification of the declaration of the person authorized to perform the functions of the state or local government, approved by the decision of the National Agency of 02.10.2017 №56, available at : <http://zakon2.rada.gov.ua>.
4. On the improvement of the state registration of legal acts in the Ministry of Justice of Ukraine and the abolition of the decision on state registration of legal acts, approved by the order of the Ministry of Justice of Ukraine of 12.04.2005 №34 / 5, available at : <http://zakon2.rada.gov.ua>.
5. Law of Ukraine dated March 17, 2011 No. 3166-VI “On Central Executive Bodies” (with amendments and supplements), available at : <http://zakon2.rada.gov.ua>.
6. Code of Ukraine on Administrative Offenses (with amendments and additions), available at : <http://zakon2.rada.gov.ua>.

7. Letter of the Highest specialized court of Ukraine on the review of civil and criminal cases dated May 22, 2017, № 223-943 / 0 / 4-17 “Regarding the prosecution of certain offenses related to corruption” was sent to the heads of the appellate courts of oblasts, cities of Kyiv and Sevastopol, the Court of Appeal of the Autonomous Republic of Crimea, available at : <http://court.gov.ua>.
8. Judgment of the European Court of Human Rights, dated March 24, 2004, in the case of Assanidze v. Georgia, available at : <http://scourt.gov.u>.
9. Judgment of the European Court of Human Rights dated January 12, 2010 in the case of Gillan & Quinton v. The United Kingdom, available at : <http://hudoc.echr.coe.int/rus?i=001-96585>.
10. Regulation of Kharkiv district court of Kharkiv region dated 09/26/2017 in case number 635/4169/17, available at : <http://http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
11. Resolution of the Court of Appeal of Kharkiv region dated 01.11.2017 in № 635/4169/17, available at : <http://http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
12. Resolution of the Teofipolsky district court of Khmelnytsky region dated November 8, 2017 in № 685/1543/17, available at : <http://http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
13. Resolution of the Court of Appeal of Khmelnytsky region dated 12.12.2017 in № 685/1543/17 Decree of Solomyansky District Court of Kyiv dated 23.10. 2017 in № 760/18277/17, available at : <http://http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
14. Decree of Solomyansky District Court of Kyiv dated 23.10. 2017 in № 760/18277/17, available at : <http://http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
15. Resolution of the Court of Appeals of Kyiv dated 22.12.2017 in № 760/18277/17, available at: <http://http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
16. Resolution of the Railway District Court of Lviv dated September 22, 2017 in № 462/4355/17, available at : <http://http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
17. Resolution of the Court of Appeal of Lviv region dated 22.12.2017 in № 462/4355/17, available at : <http://http://www.reyestr.court.gov.ua/>.

DOI <https://doi.org/10.26661/2616-9444-2018-1-10>

УДК 342.924: 351.741 (477)

СУТНІСТЬ ЗАХОДІВ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ВПЛИВУ ТА ЇХ РОЛЬ У ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Медведенко Н.В., ад'юнкт

*Одеський державний університет внутрішніх справ, вул. Успенська, 1, м. Одеса, Україна
kz.cv@ukr.net*

У статті здійснено дослідження нормативно-правових джерел, якими врегульовано дисциплінарну відповідальність і дисциплінарне провадження в органах Національної поліції України, а також наукової думки з питань застосування заходів дисциплінарного впливу.

У результаті вивчення змісту нормативно-правового забезпечення дисциплінарної відповідальності й наукових праць цієї тематики проаналізовано та розмежовано поняття «заходи дисциплінарного впливу» й «заходи дисциплінарного стягнення».